
[2025-48-RE](#)

Causa 2025-48-RE

(De Brito Pereira c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 297-2025. Recurs d'empara

Sentència del 16 d'octubre del 2025

BOPA núm. 127, del 29 d'octubre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 5 de juny del 2025, per la representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'autè del 22 d'abril del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'autè del 19 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i a la jurisdicció, reconeguts, respectivament, als articles 9 i 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions impugnades per tal de reposar al recurrent en el seu dret, que s'ordini la seva posada en llibertat immediata amb efectes a comptar del 12 de febrer del 2025, data en la qual va ser inicialment privat de llibertat, o subsidiàriament, a comptar del pronunciament de la resolució inicial de la batlle instructora, és a dir, el 22 d'abril del 2025. Subsidiàriament, sol·licita que amb efectes amb les mateixes dates esmentades s'acordi la llibertat provisional del recurrent amb el manteniment de les obligacions prèviament existents -article 110.2

d) i e). Tanmateix, demana que es vulgui fer un reconeixement exprés del dret del recurrent a ser indemnitzat pel temps transcorregut en situació de presó provisional i a resultes de la vulneració dels drets denunciada, amb una expressa imposició de les costes i/o despeses processals causades a aquesta part en el marc d'aquest procediment. Així mateix, demana que, atesa l'evident i la flagrant vulneració dels drets esmentats, i, per tal de minorar les vulneracions i perjudicis que en l'actualitat s'estan produint, també sol·licita que s'acordi l'admissió a tràmit del recurs d'empara amb efectes suspensius en relació amb la mesura cautelar de presó provisional que es troba complint en l'actualitat el recurrent, acordant-se la seva llibertat provisional immediata sense o amb obligacions;

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de setembre del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 14 de gener del 2025, la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual

decidia processar el Sr. Joel De Brito Pereira per un presumpte delict de lesions amb mitjans amb perill de causar la mort o lesions greus a la víctima i una contravenció penal de maltractament. En aquest mateix aute s'acordava la seva llibertat provisional condicionada a què el processat s'abstingués d'atansar-se i d'entrar en contacte amb diverses persones i a romandre al seu domicili de les 21.00 h fins a les 9.00 h.

1.2. El 12 de febrer del 2025, la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia va dictar un aute que ordenava l'ingrés immediat del Sr. Joel De Brito Pereira al Centre Penitenciari per tal com havia incomplert en dues ocasions l'obligació de romandre en el seu domicili en l'horari establert.

1.3. La representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, el qual va ser desestimat mitjançant un aute del Tribunal de Corts del 13 de març del 2025.

1.4. El 21 de març del 2025, la representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira va sol·licitar la seva llibertat provisional, denegada per una aute, dictat el 28 de març del 2025 per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia.

1.5. El 15 d'abril del 2025, la representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira va sol·licitar de nou la seva llibertat provisional.

1.6. El 22 d'abril del 2025, la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia va dictar un aute que no donava lloc a aquesta petició.

1.7. La representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta darrera decisió, i, el 19 de maig del 2025, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava aquest recurs i que confirmava la mesura cautelar de presó provisional del recurrent.

1.8. El 5 de juny del 2025, la representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 22 d'abril del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'aute del 19 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a la llibertat i a la jurisdicció, reconeguts, respectivament, als articles 9 i 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que el seu manteniment en presó provisional no està fonamentat en la interpretació correcta *pro libertatis* de les disposicions de l'article 103.4 del Codi de procediment penal.
- Exposa que anteriorment havia estat controlat en diverses ocasions en possessió d'estupefaents, com va ser el cas el 9 de febrer del 2025, però que és la primera vegada que se l'ha processat per un delictes contra la integritat física i moral, com és el cas de la causa seguida ara en contra seva. A més, nega haver comès els fets dels quals se l'acusa, per tant, considera que el risc de reiteració de la infracció no està establert.
- Destaca que és cert que no va complir les condicions de la seva llibertat que li havien estat imposades amb la finalitat que no reiterés el delictes, però insisteix en què aquest risc no està establert, circumstància que dona a les decisions impugnades un caràcter il·lògic i no raonable.
- Afegeix que el Tribunal de Corts analitza les disposicions de l'article 103.4 del Codi de procediment penal en funció de la seva situació personal, cosa que comporta una ruptura de la igualtat davant la llei.
- Ell efectua una anàlisi literal d'aquest article, circumstància que el du a restringir el risc de reiteració previst en el text a la reiteració del mateix delictes exacte i no a la reiteració delictiva, més general. La interpretació efectuada pels tribunals ordinaris desequilibra a favor del concepte de seguretat en detriment del principi de llibertat.
- Insisteix, doncs, en el fet que la infracció relativa a la presó provisional a causa de la possessió d'estupefaents durant la seva llibertat condicionada no té res a veure amb el delictes pel qual estava en llibertat condicionada i que la manca de respecte de les normes d'aquesta llibertat no pot fonamentar el risc pretès d'una reiteració del mateix delictes.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions impugnades per tal de reposar-lo en el seu dret, que s'ordini la seva posada en llibertat immediata amb efectes a comptar del 12 de febrer del 2025, data en la qual va ser inicialment privat de llibertat, o subsidiàriament, a comptar del pronunciament de la resolució inicial de la batlle instructora, és a dir, el 22 d'abril del 2025. Subsidiàriament, sol·licita que amb efectes amb les mateixes dates esmentades s'acordi la seva llibertat provisional amb el manteniment de les obligacions prèviament existents -article 110.2 d) i e). Tanmateix, demana que es vulgui fer un reconeixement exprés del seu dret a ser indemnitzat pel temps transcorregut en situació de presó provisional i a resultes de la vulneració dels drets denunciada, amb una expressa imposició de les costes i/o despeses processals que se li han causat en el marc d'aquest procediment.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- En primer terme, el Tribunal de Corts precisa que el recurs d'apel·lació plantejat pel recurrent s'ha de circumscriure únicament en les mesures conservatòries adoptades per la decisió objecte de recurs i no pot entrar en la decisió de processament, ni en els fets, ni en les qualificacions jurídiques que se'n deriven.

- Per tant, declara que els arguments del recurrent sobre els fets i les proves no poden ser examinats en aquesta fase del procediment.

- Constata que el recurrent confon les disposicions relatives al processament amb aquelles que tenen a veure amb els motius de la seva presó provisional.

- En segon terme, explicita les disposicions del Codi de procediment penal que preveuen el processament, en concret els articles 99 i 101, seguidament, precisa el contingut de l'article 103, el qual estableix de manera clara les possibles mesures conservatòries privatives de llibertat com la presó provisional.

- Conclou que les demandes del recurrent s'han de reduir a l'examen de les condicions establertes a l'article 103.4 del Codi esmentat, ja que els elements que van dur al seu processament continuen vigents, d'acord amb els articles 99 i 101 del mateix Codi.

- El Tribunal de Corts recorda les motivacions de la mesura privativa de llibertat adoptada contra el recurrent, la qual consistia en evitar la reiteració del delictes prohibint-li sortir durant la nit, període en què el risc d'altercació era més gran, així com el de noves confrontacions amb les persones concernides en la causa. També recorda la seva argumentació sobre aquesta qüestió en el moment de desestimar el recurs d'apel·lació presentat pel recurrent en la seva primera demanda de posada en llibertat.

- Seguidament, confirma que el manteniment del recurrent en presó provisional és conforme a les disposicions de l'article 103.4 del Codi de procediment penal i també recorda que aquestes, d'acord amb l'article 9.1 de la Constitució i els estàndards internacionals, tenen com a finalitat, responen a situacions personals de perillositat o de pronòstic de participació en conductes disruptives que atemptin als valors o als béns jurídics constitucionalment o legalment protegits, amb independència de la natura de la infracció que es pretengui evitar.

- Per consegüent, el Tribunal de Corts conclou que, atesa la conducta del recurrent, el qual no va respectar les condicions establertes en la seva llibertat condicionada, el seu manteniment en presó provisional és conforme a dret i el seu recurs d'apel·lació ha de ser desestimat.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal recorda les mesures inicials de la llibertat condicionada aplicada al recurrent que tenien com a objectiu evitar la reincidència en fets similars i que el processat entrés en contacte amb la resta d'implicats i impedir possibles enfrontaments entre ells.

- Recorda també que el recurrent no va ser capaç de complir la mesura imposada i que, a més, el mateix dia que va ser controlat, va ser condemnat en el marc del procediment de guàrdia 94/2025 com a autor d'un delictes menor de possessió de droga "*tusi*" per consum propi amb la concurrència de la circumstància agreujant de reincidència, a la pena de 2 mesos d'arrest nocturn condicional, qualificat a seguiment de tractament prop de l'Unitat de Conductes Addictives (UCA) de deshabituació a les drogues per un període de 2 anys o alta mèdica, amb un termini de suspensió de 2 anys i una multa de 700,00 €.

- Com a conseqüència d'aquests fets, la batlle instructora va acordar l'ingrés del recurrent al Centre Penitenciari, d'acord amb les disposicions de l'article 110.2 del Codi de procediment penal.

- Per consegüent, considera que la decisió impugnada està fonamentada en Dret i està motivada mitjançant una anàlisi lògica dels fets i de la situació personal del recurrent.

- Pel que fa a la interpretació de l'article 103.4 del Codi de procediment penal, el Ministeri Fiscal recorda que la interpretació dels textos que s'han d'aplicar correspon a les jurisdiccions ordinàries i que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància. Posa en relleu que la interpretació efectuada tant per la batlle instructora, com pel Tribunal de Corts és lògica i conforme a la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans, per tant, aquesta interpretació no pot qualificar-se ni d'il·lògica, ni d'absurda, ni de no raonable.

- Per acabar, el Ministeri Fiscal, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara per manca de vulneració dels drets constitucionals al·legats.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem. El recordatori d'aquest cànon de constitucionalitat esdevé particularment important en aquest cas, en la mesura en què els arguments del recurrent per fonamentar el seu recurs d'empara són força similars a aquells que va presentar davant el Tribunal de Corts que va adoptar la decisió ara impugnada en empara.

3.2. La interpretació dels fets i de les normes aplicables corresponen a les jurisdiccions ordinàries, tret que això condueixi a una resolució il·lògica, arbitrària, no raonable o que infringeixi els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució. El recordatori d'aquest segon cànon de constitucionalitat també és important en aquest cas, perquè l'argument principal del recurrent en empara rau en la interpretació de les disposicions de l'article 103.4 del Codi de procediment penal que ell efectua de manera diferent a aquella que van realitzar tant la batlle instructora, com el Tribunal de Corts.

3.3. Pel que fa a la interpretació de les disposicions de l'article 103.4 esmentat, cal constatar que la mesura de llibertat condicionada inicial va estar molt clarament motivada, atesa la naturalesa dels fets que van conduir al processament del recurrent amb la finalitat d'evitar qualsevol altra confrontació entre ell i els altres implicats, així com qualsevol altra altercació.

3.4. Aquesta motivació i aquesta interpretació del contingut de l'article esmentat no poden ser qualificades com a absurdes o il·lògiques, i, a més, són conformes a la jurisprudència mateixa del Tribunal Europeu dels Drets Humans en aquesta matèria com així ho destaca el Ministeri Fiscal.

3.5. Aquesta interpretació legal i la motivació que se'n deriva van ser represes pel Tribunal de Corts de manera detallada i explícita, sense que es pugui sospitar d'una manca de lògica, d'alguna absurditat o d'arbitrarietat.

3.6. L'argument del recurrent d'acord amb el qual s'hagués hagut d'adoptar una altra interpretació que li fos més favorable no pot prosperar.

3.7. També cal posar en relleu que la mesura inicial de llibertat condicionada, degudament motivada en fets i fonamentada en Dret, que va acordar que el recurrent tingués la possibilitat de sortir durant el dia, va tenir en compte la seva situació conformement a l'equilibri necessari entre la necessitat de protegir la seguretat dels béns, en aquest cas de les persones, i el dret a la llibertat.

3.8. L'incompliment de les condicions de la llibertat provisional del recurrent li és imputable i demostra que la llibertat condicionada era insuficient per prevenir qualsevol trobada o altercació amb alguna de les parts que hagués pogut ser susceptible de suscitar noves violències. Aquesta infracció de les condicions de la seva llibertat no està denegada per part del recurrent i, per consegüent, el seu ingrés en presó provisional, sobre la base de l'article 110.2 del Codi de procediment penal, està fonamentat en Dret i és conforme a Dret.

3.9. A més, les condemnes successives del recurrent com a autor de delictes menors de possessió de droga per consum propi, i, en particular, la darrera pronunciada mentre estava en llibertat condicionada denoten un hàbit de consum que agreuja el risc de noves bel·licositats.

3.10. La decisió que desestima la seva sol·licitud de posada en llibertat per part de la batlle instructora i que va ser confirmada en apel·lació pel Tribunal de Corts, es basa sobre la mateixa anàlisi de situació i de risc i sobre la mateixa interpretació de les normes aplicables, i, per tant, mereix tant ser qualificada d'absurda, d'il·lògica, de no raonable o d'arbitrària com la decisió inicial, és a dir, gens. Efectivament, també respecta, a la vista dels fets i de la situació, l'equilibri entre la necessitat de la seguretat i del dret a la llibertat, tot i adoptar una mesura menys favorable que la decisió inicial a causa de la conducta del recurrent. L'argument d'aquest relatiu a l'equilibri entre l'exigència de seguretat i el dret a la llibertat que no estaria respectat per part de la decisió impugnada no pot, doncs, prosperar.

3.11. També convé desestimar l'argument segons el qual el risc de reiteració de la violència no està establert, ja que seria la primera vegada que el recurrent està processat per aquest tipus de delictes, que, a més, nega haver comès. En efecte, en primer lloc, recordem que l'examen dels arguments del recurrent que impugnen els fets pels quals se l'acusa correspon al judici del fons, i, que en aquesta fase, són elements de la instrucció aquells que van causar el seu processament i que aquests elements encara perduren. En segon lloc, no és il·lògic considerar que una persona que s'ha deixat portar per la violència una vegada sigui susceptible de tornar a recaure.

3.12. Finalment, el recurrent impugna el fet que l'anàlisi del risc de la reiteració sigui tractada en funció de la seva situació personal, però de la naturalesa mateixa d'aquesta anàlisi se'n desprèn que el risc ha de ser examinat en funció de la situació concreta i, en particular, de la persona concreta i no *in abstracto*. Aquest argument plantejat pel recurrent tampoc pot ser, per tant, tingut en compte.

3.13. Cal concloure, doncs, que les decisions impugnades no vulneren els drets constitucionals del recurrent, i, per consegüent, el seu recurs d'empara ha de ser íntegrament desestimat.

3.14. Altrament, la desestimació del recurs d'empara comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent -article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Joel De Brito Pereira contra l'aute del 22 d'abril del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra

l'aute del 19 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara.

3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 16 d'octubre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat